

Torsdag den 1. oktober 2026 (D)

1

25. møde

Torsdag den 1. oktober 2026 kl. 10.00

Dagsorden

1) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi. (Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Samira Nawa).

(Fremsættelse 20.08.2026. 1. behandling 03.09.2026. Betænkning 23.09.2026. 2. behandling 29.09.2026. Tillægsbetænkning 30.09.2026).

Kl. 10:00

2) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 3:

Forslag til folketingsbeslutning om at genindføre store bededag som helligdag.

Af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 14.04.2026. 1. behandling 23.06.2026. Betænkning 26.08.2026).

3) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 5:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af kursusordning for private til nedtagning af asbestholdige tage.

Af Kim Edberg Andersen (DD) m.fl.

(Fremsættelse 12.05.2026. 1. behandling 23.06.2026. Betænkning 26.08.2026).

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om at afskaffe koranloven.

Af Inger Støjberg (DD) m.fl.

(Fremsættelse 12.05.2026. 1. behandling 23.06.2026. Betænkning 22.09.2026).

5) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om, at en gerningspersons unge alder ikke kan indgå som formildende omstændighed i sager om personfarlig kriminalitet.

Af Anders Vistisen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 12.05.2026. 1. behandling 02.09.2026. Betænkning 22.09.2026).

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 27:

Forslag til folketingsbeslutning om »rette indkomstmodtager« og sikring af, at ingen samlet betaler mere i skat, end de tjener.

Af Marie Brixtofte (V) og Morten Dahlin (V).

(Fremsættelse 12.08.2026. 1. behandling 03.09.2026. Betænkning 23.09.2026).

7) 1. (eneste) behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om at undersøge en model for forvaltningsdomstole i Danmark.

Af Torsten Gejl (ALT), Karina Adsbøl (DD) og Katrine Daugaard (LA) m.fl.

(Fremsættelse 18.06.2026. Betænkning 24.09.2026).

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Mødet er åbnet.

Fra Mads Fuglede (DD), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 2. oktober 2026 atter kan give møde i Tinget.

Betina Kastbjergs (DD) hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Kl. 10:00

Samtykke til behandling

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Det punkt, som er opført som nr. 1 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, da der blev afgivet tillægsbetænkning over forslaget i går. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi. (Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Samira Nawa).

(Fremsættelse 20.08.2026. 1. behandling 03.09.2026. Betænkning 23.09.2026. 2. behandling 29.09.2026. Tillægsbetænkning 30.09.2026).

Kl. 10:00

Forhandling

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Vi stemmer om forslagens endelige vedtagelse. Afstemningen starter nu.

Afstemningen stopper.

For stemte 89 (S, SF, V, DF, M, KF, EL, RV, ALT og Nadja Natalie Isaksen (UFG), imod stemte 18 (LA, DD, BP, Cecilie Liv Hansen (UFG) og Jacob Harris (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 5:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af kursusordning for private til nedtagning af asbestholdige tage.

Af Kim Edberg Andersen (DD) m.fl.

(Fremsættelse 12.05.2026. 1. behandling 23.06.2026. Betænkning 26.08.2026).

Kl. 10:03

Forhandling

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Vi stemmer om forslagens endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 18 (LA, DD, BP, Cecilie Liv Hansen (UFG) og Jacob Harris (UFG)), imod stemte 91 (S, SF, V, DF, M, KF, EL, RV, ALT og Nadja Natalie Isaksen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 3:

Forslag til folketingsbeslutning om at genindføre store bededag som helligdag.

Af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 14.04.2026. 1. behandling 23.06.2026. Betænkning 26.08.2026).

Kl. 10:02

Forhandling

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Vi stemmer om forslagens endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 37 (DF, LA, KF, DD, BP, Cecilie Liv Hansen (UFG), Jacob Harris (UFG) og Nadja Natalie Isaksen (UFG)), imod stemte 62 (S, SF, M, EL, RV og ALT), hverken for eller imod stemte 10 (V).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om at afskaffe koranloven.

Af Inger Støjberg (DD) m.fl.

(Fremsættelse 12.05.2026. 1. behandling 23.06.2026. Betænkning 22.09.2026).

Kl. 10:04

Forhandling

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Vi stemmer om forslagens endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 45 (DF, LA, KF, EL, DD, ALT, BP, Cecilie Liv Hansen (UFG), Jacob Harris (UFG) og Nadja Natalie Isaksen (UFG)), imod

stemte 64 (S, SF, V, M, RV og 2 EL (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Kl. 10:06

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om, at en gerningspersons unge alder ikke kan indgå som formildende omstændighed i sager om personfarlig kriminalitet.

Af Anders Vistisen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 12.05.2026. 1. behandling 02.09.2026. Betænkning 22.09.2026).

Kl. 10:05

Forhandling

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Vi stemmer om forslagens endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 45 (V, DF, LA, KF, DD, BP og Nadja Natalie Isaksen (UFG)), imod stemte 62 (S, SF, M, EL, RV og ALT), hverken for eller imod stemte 2 (Cecilie Liv Hansen (UFG) og Jacob Harris (UFG)).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 27:

Forslag til folketingsbeslutning om »rette indkomstmodtager« og sikring af, at ingen samlet betaler mere i skat, end de tjener.

Af Marie Brixtofte (V) og Morten Dahlin (V).

(Fremsættelse 12.08.2026. 1. behandling 03.09.2026. Betænkning 23.09.2026).

Kl. 10:06

Forhandling

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Vi stemmer om forslagens endelige vedtagelse. Afstemningen starter. Afstemningen stopper.

For stemte 108 (S, SF, V, DF, LA, M, KF, EL, DD, RV, ALT, BP, Cecilie Liv Hansen (UFG), Jacob Harris (UFG) og Nadja Natalie Isaksen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til skatte- og vækstministeren.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

7) 1. (eneste) behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om at undersøge en model for forvaltningsdomstole i Danmark.

Af Torsten Gejl (ALT), Karina Adsøl (DD) og Katrine Daugaard (LA) m.fl.

(Fremsættelse 18.06.2026. Betænkning 24.09.2026).

Kl. 10:07

Forhandling

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Der er ikke stillet ændringsforslag, men jeg kan se, at der er flere, der ønsker at udtale sig. Fru Julie Jacobsen, Dansk Folkeparti, har nu ordet.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Julie Jacobsen (DF):

Tak for ordet, formand. Når vi taler om borgernes møde med det offentlige, taler vi også om retssikkerhed. For Dansk Folkeparti er det helt grundlæggende, at når det offentlige får stor magt over borgernes liv, skal borgernes retssikkerhed følge med. Vi har desværre set alt for mange eksempler på borgere og familier, der oplever at komme i klemme i systemet. Derfor er vi helt med på at få belyst fordele og ulemper ved en forvaltningsdomstol i Danmark.

Vores perspektiv er, at de borgere, der i øjeblikket kommer i klemme på social-, familie- og skatteområdet, skal kunne få nemmere adgang til kompetent hjælp. Vi er villige til at indgå i konkrete drøftelser omkring det her. Derfor ser vi også gerne et kommissorie for et udvalg, der både har fokus på at forbedre de eksisterende strukturer og styrke råd, nævn, retshjælp og Ombudsmanden og samtidig undersøge en egentlig model med forvaltningsdomstole. I den forbindelse håber vi også, at man vil se grundigt på Ankestyrelsens rolle. For når Ankestyrelsen er en helt central klageinstans på socialområdet, mener vi, at det er relevant at få undersøgt, om Ankestyrelsen er tilstrækkelig uvildig, og om den fungerer som den grundige klageinstans, som borgerne kan forvente.

For spørgsmålet er ikke alene, om vi skal have en forvaltningsdomstol. Det handler grundlæggende om, hvordan vi sikrer borgernes retssikkerhed, når borgerne står over for systemet. Hvordan sikrer vi nemmere adgang til kompetent hjælp? Hvordan sikrer vi en reel og uafhængig prøvelse af myndighedernes afgørelse? Og hvordan sikrer vi, at borgerne ikke bliver tabt mellem myndigheder, råd, nævn og klagesystemer?

Når arbejdet er gennemført, vil vi gerne bredt invitere Folketingets partier til en snak om at få styrket retssikkerheden. For Dansk Folkeparti er det afgørende, at borgeren ikke står magtesløs over for systemet. Når staten får stor magt over borgernes liv, er det vigtigt, at borgernes retssikkerhed følger med. Tak til forslagsstillerne for at genfremsætte forslaget, som vi så bakker op. Tak for ordet.

Kl. 10:10

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Tak til ordføreren for Dansk Folkeparti. Den næste i talerrækken er fru Katrine Daugaard fra Liberal Alliance.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Katrine Daugaard (LA):

Tak for det, formand. Det er en glædens dag i dag. Det er det ikke, fordi det er min fødselsdag, men det er det, fordi det ser ud til, at vi har sikret flertal for det her beslutningsforslag uden om regeringen, som dog trods alt nu har meddelt, at de vil stemme gult og ikke rødt.

Det handler om magtbalancen mellem borger og stat. Når en myndighed træffer en forkert og indgribende afgørelse, skal borgeren have reel mulighed for at få prøvet den ved en uafhængig domstol. Staten skal ikke kunne begå alvorlige fejl, uden at det får konsekvenser, og der er alt for mange fejl og lovbrud. På handicapområdet viste Rigsrevisionens undersøgelse, at mere end hver tredje påklagede kommunale afgørelse blev omgjort, fordi reglerne ikke var overholdt. De nyeste tal er endnu højere: Omkring hver anden påklagede afgørelse på børne- og voksenhandicapområdet blev ændret eller sendt tilbage. På anbringelsesområdet blev mindst ét lovkrav til sagsbehandlingen ikke overholdt i 69 pct. af de undersøgte sager. For næsten halvdelen af børnene blev barnets plan ikke lavet til tiden. Det er ikke ligegyldigt papirarbejde. Undersøgelsen og planen skal sikre, at beslutningen bygger på et ordentligt grundlag, og at barnet får den rette hjælp. Ministeriet har kendt til de her problemer i mere end 20 år.

Når en kommune udvikler en ulovlig praksis, kan der også gå lang tid, før tilsynet griber ind. Rigsrevisionen fandt, at de undersøgte tilsynssager i gennemsnit tog omkring et år, og det er ikke ualmindeligt, at samme sag ryger frem og tilbage mange gange. Det så vi f.eks. med Charlotte Svensson i Nyborg, som i over 11 år med ti afgørelser fra Ankestyrelsen har deres ord for, at hun igennem alle disse år har været berettiget til hjemmetræning til sin handicappe søn, men i alle 10 år har hun kunnet se lovbruddene fortsætte fuldstændig konsekvensløst. Retssystemet er i dag for langsomt i sager mellem borgere og myndigheder. Lange sagsbehandlingstider og klageforløb, bl.a. i Ankestyrelsen, efterlader borgerne i et urimeligt limbo.

Problemet stopper ikke ved socialområdet. På skatteområdet tog en afgjort klagesag i gennemsnit 13 måneder i 2025. Vil borgeren derefter gå til de almindelige domstole, kræver det både tid, penge og kræfter at føre en sag mod staten. For borgeren er det en ulige kamp. På den ene side står staten med Kammeradvokaten og uendelige ressourcer, og på den anden side står et udkørt menneske, som måske får beskikket en advokat, men hvor betalingen for arbejdet kan være snæver i forhold til en kompleks sag.

Jacob Thorngaard stod frem på Liberal Alliances sommergruppe-møde. Skattestyrelsen havde opkrævet, hvad der samlet set svarede til 110 pct. af hans indkomst gennem 2 år. Han måtte hæve sin pensionsopsparing, låne penge i banken og udskyde sin pension, og da han klagede, fik han besked om, at sagsbehandlingen kunne tage op til 51 måneder. Ifølge ministeriets egen opgørelse fik det fuldt eller overvejende medhold i 92 pct. af de afsluttende skattesager ved domstolene i 2024. Det tal beviser ikke, at alle de øvrige borgere burde have vundet, men det viser, hvor alvorligt vi skal tage spørgs-

målet om, hvorvidt en almindelig borger har en reel chance for at føre sin sag imod staten.

På børneområdet er kampen særlig ulige. I Ankestyrelsens opgørelse fra 2020 fik styrelsen medhold i 99 pct. af de sager, der blev afprøvet ved domstolene. Det tal kan ikke i sig selv fortælle os, om de enkelte afgørelser var rigtige, men sammenholdt med utallige pressesager med det tilfælles, at grundlaget har syntes ikke-eksisterende, og med Rigsrevisionens dokumentation af omfattende lovbrud i anbringelsessager rejser det et meget alvorligt spørgsmål: Bliver hele grundlaget for en afgørelse faktisk prøvet, når en familie tager kampen op imod staten, og får det overhovedet konsekvens, når en kommune begår magtfordrejning imod borgerne?

Jeg finder det særlig vigtigt, at vi forebygger fejl og forbedrer sagsbehandlingen i kommunerne. Tættere domstolskontrol kan give bedre kontrol med embedsmændenes afgørelser og gøre det tydeligere, at fejl får konsekvenser. Derfor vil vi i Liberal Alliance undersøge mulighederne for en dansk forvaltningsdomstol – en domstol med særlig ekspertise i forvaltningsret, hvor dommeren selv har ansvar for at få sagen ordentligt oplyst. Den skal give almindelige mennesker en mere tilgængelig og hurtigere vej til at få prøvet myndighedernes afgørelser. Vi ønsker en reel forandring med det her forslag, og derfor er det vigtigt, at forvaltningsdomstolsmodellen bliver undersøgt ordentligt, og at ekspertgruppen ser på, hvilke ordninger der fungerer i udlandet, og hvorfor de fungerer.

Kl. 10:15

To forskere fra SDU har over det seneste år undersøgt erfaringerne med forvaltningsdomstole i udlandet, og som vi forstår det, vil de præsentere deres arbejde i Folketinget allerede i starten af december. Det kan give ekspertgruppen et konkret datagrundlag til at hjælpe os med at stille de rigtige spørgsmål. Vi er glade for, at der kommer en midtvejsevaluering. Socialudvalget og de relevante retsordførere vil følge det her arbejde tæt, så vi sikrer, at ekspertgruppen undersøger det, Folketinget nu beder dem om. Stiller vi de forkerte spørgsmål, får vi ikke den forandring, som vi ønsker. Vi har også bemærket henvendelserne fra Justitia og Dansk Socialrådgiverforening og er selvfølgelig opmærksomme på hele billedet. De problemstillinger kan håndteres sideløbende, men de ændrer ikke ved, at forvaltningsdomstolsmodellen skal undersøges grundigt; det er det, ekspertgruppen skal arbejde med.

I dag stemmer vi om at få udarbejdet en konkret model, og det er det absolut nødvendige første skridt. Jeg vil gerne takke alle de partier, der om lidt stemmer grønt og dermed tager borgernes retssikkerhed alvorligt. Liberal Alliance, Alternativet og Danmarks-demokraterne har arbejdet længe for at få det her forslag igennem, og nu ser det endelig ud til, at vi kan komme videre. Når staten kræver, at borgerne overholder loven, skal borgerne kunne kræve det samme af staten. Tak.

Kl. 10:17

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Inden ordføreren, fru Katrine Daugaard, går fra talerstolen, vil jeg sige, at det plejer at være mig, der siger, at der er en enkelt indtegnet. Det er hr. Preben Bang Henriksen, Venstre, og han skal jo også have mulighed for at komme med sit indspil.

Kl. 10:18

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Bare rygtet om, at jeg stiller et spørgsmål, får jo ordføreren til at flygte fra talerstolen! (*Munterhed*).

Vi drøfter en forvaltningsdomstol indimellem, og det fine ved det emne er, at der ikke er en sjæl, der aner, hvad det er for noget, og hvad den skal beskæftige sig med, og hvordan dens virke skal være osv. osv. Det er derfor superfint, som der også bliver slået fast, at nu skal vi have det undersøgt. Problemet med en undersøgelse er, at den tager tid. Den tager rigtig lang tid; det er jeg helt sikker på, og den

kan jo altså også nå frem til et resultat, som et flertal i Folketinget ikke synes er acceptabelt, og så må vi jo tage den derfra. Jeg spørger bare ordføreren oven på den fine tale: I dag er der jo fuldstændig skævdeling og retssikkerhed, når borgeren møder staten i retssalen. Er det noget, Liberal Alliance vil være med til en gennemgang af, altså størrelsen af det misforhold, der er i dag?

Kl. 10:19

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):
Ordføreren.

Kl. 10:19

Katrine Dugaard (LA):

Vi har egentlig stillet en lang række forslag til at komme nogle af de her uligheder til livs, og jeg ved egentlig ikke, hvor meget jeg synes vi skal undersøge det. Vi ved jo allerede rigtig, rigtig meget. Det synes jeg egentlig er nok til at tage det her meget alvorligt. Og altså, det, som er det positive ved en forvaltningsdomstol, er jo netop, at sagerne går langt, langt hurtigere, og at vi sidder med en dommer, som har ekspertise i forvaltningsret og også har pligten til at oplyse sagen. Han kan modsat f.eks. Ankestyrelsen i dag eller andre nævn og styrelser bede kommunerne om flere oplysende undersøgelser, også selv om de kommer med en udgift for kommunen.

Så der er en lang række fordele ved forvaltningsdomstolssystemet, og jeg synes, at vi, når vi nu er det eneste land i Europa, der endnu mangler at implementere den, skal spørge os selv, om der måske er en grund til, at de andre europæiske lande har indført den.

Kl. 10:20

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):
Spørgeren.

Kl. 10:20

Preben Bang Henriksen (V):

Det er i hvert fald lidt svært for mig at sige, at en forvaltningsdomstol lige nøjagtig er sagen, da vi jo ikke aner noget om den og dens virke. Det er jo det, der skal undersøges. Men lad det så ligge. Jeg vender bare tilbage til det første emne.

I den tid, der går, må vi jo se til, at når staten møder borgeren i en retssag, er det måske faktor ti, altså ti gange så mange penge, der allokeres til staten og statens advokater som til borgerens advokat. Det forhold kommer til at bestå, også i hele undersøgelsesperioden. Er det noget, som Liberal Alliance vil være med til at sandsynliggøre og vise?

Kl. 10:20

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):
Ordføreren.

Kl. 10:20

Katrine Dugaard (LA):

Jamen jeg synes jo netop, det er sandsynliggjort, at vi har kæmpe, kæmpe problemer med retssikkerheden, især på skatteområdet og især på socialområdet, og jeg er da ked af, at hr. Preben Bang Henriksen ikke kender noget til forvaltningsdomstolen. Det håber jeg jo så han vil gøre, når den her undersøgelse ligger færdig.

Altså, vi andre har jo undersøgt det her og holdt adskillige meget, meget interessante konferencer om det, bl.a. i Fællessalen. Så vi er jo nogle, der faktisk har dykket ned i det her og finder det meget, meget interessant.

Kl. 10:21

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Tak til ordføreren fra Liberal Alliance. Den næste i talerrækken er fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DD):

Tak for ordet, formand. I dag er også en særlig dag for mig, for vi behandler et spørgsmål, som vi har arbejdet med længe, og som for mig handler om noget helt grundlæggende: Hvad gør et menneske, når systemet tager fejl, ikke i teorien, men i virkeligheden – når det handler om ens barn, når det handler om ens familie, når det handler om ens handicap, ens hjælp eller hele ens liv? For det er der, retssikkerhed viser sit værd. Det er ikke, når systemet virker, men når det ikke gør.

Jeg har igennem årene mødt alt for mange borgere, som oplever, at de kæmper mod et system, de ikke kan trænge igennem, og vi behøver ikke lede længe efter konkrete eksempler. Se på Langeland; allerede i 2022 bad Ankestyrelsens tilsyn Langeland Kommune om at gennemgå en række børnesager for at undersøge, om lovgivningen blev fulgt. Kommunen konstaterede efterfølgende selv, at der kunne være fejl i undersøgelsen. Sagen fortsatte, frister blev forlænget, der opstod uenighed om, hvordan de berørte borgeres sager overhovedet skulle gennemgås, og så sent som i år måtte Ankestyrelsen afvise den proces, kommunen ønskede at gennemføre, og forleden havde vi så igen ministeren i samråd om Langeland. Det er ikke bare en sag; det handler om noget langt større. For har borgerne en reel mulighed for at få undersøgt både myndighedens sagsbehandling og det faglige skøn af en uvildig instans? Det spørgsmål står centralt.

Vi har også Sandiesagen fra Langeland. Advokatsamfundet har beskrevet, hvordan en advokat med speciale på området brugte sagen som et eksempel på, at Ankestyrelsen efter hendes vurdering stadfæstede en afgørelse på et faktuel forkert grundlag. Det viser, hvorfor det er vigtigt, at vi tør diskutere, hvordan borgerne får en reel og uafhængig prøvelse. Og Langeland står ikke alene.

I København gennemgik borgerrådgiveren 77 anbringelsessager, og der blev fundet sagsbehandlingsfejl i alle 77. Borgerrådgiveren beskrev omfanget som hidtidig uset og vurderede, at børnenes og forældrenes retssikkerhed var alvorligt truet. Lovpligtige sagsskridt manglede i stort omfang. I nogle sager kom handleplanen først efter en anbringelse, i andre byggede sagen på en forældet børnefaglig undersøgelse, og i en del af sagerne kunne borgerrådgiveren ikke se, at der var taget stilling til barnets samvær med familien. Det er ikke små formaliteter. Det er regler, der eksisterer for at beskytte børn og familier.

Vi har også set sagen om Emil fra Esbjerg. Han blev ifølge den offentlige omtale flyttet fra sin familie til Fyn med 1 dags varsel. Jeg spurgte også selv ministeren, om lovgivningen var blevet overholdt. Ministerens svar understregede netop, at beslutninger under en anbringelse skal tage udgangspunkt i barnets bedste, og at barnet skal inddrages. Den slags sager minder os om, hvor indgribende myndighedsbeslutninger kan være. En afgørelse kan på papiret være nogle sider i et journalsystem, men for barnet kan det betyde et nyt hjem, en ny skole og et farvel til mennesker, barnet er knyttet til.

Så har vi Rigsrevisionens undersøgelse. I 69 pct. af de undersøgte anbringelsessager var et eller flere af lovkravene til sagsbehandling ikke overholdt. 57 pct. havde ikke fået den børnefaglige undersøgelse inden for fristen, og 47 pct. havde ikke fået barnets plan rettidigt. Statsrevisorerne konstaterede samtidig, at ministeriet i mindst 20 år har kendt til problemer med kommunernes manglende overholdelse af lovkravene. Og det er vigtigt at holde fast i præcisionen. Rigsrevisionen siger ikke, at 69 pct. af anbringelserne var forkerte, men når vi taler om nogle af statens og kommunernes mest indgribende afgørelser over for børn og familier, er manglende overholdelse af lovens retssikkerhedsgarantier alvorligt. Det er også derfor, at spørgsmålet om en forvaltningsdomstol ikke er nyt for mig.

Kl. 10:25

Vi har også tidligere i Danmarksdemokraterne fremsat et forslag om en handlingsplan for retssikkerheden ved anbringelser og tvangs-bortadoptioner. Der havde vi også en model for en forvaltningsdomstol med som en del af forslaget. Så for mig er dagen i dag også kulminationen på længere tids arbejde.

Vi beslutter os ikke for en færdig model her. Forslaget handler netop om at nedsætte en uafhængig ekspertgruppe, som skal undersøge, hvordan en dansk model eventuelt kan se ud. Den skal se på erfaringer fra andre europæiske lande, på retshjælp, på sagsomkostninger, på muligheden for opsættende virkning, på forholdet til almindelige domstole og ikke mindst på socialområdet, hvor borgeren ofte står i en meget ulige position over for systemet. For selvfølgelig skal hver første afgørelse være rigtig. Og en ny domstol kan aldrig være en undskyldning for dårlig kommunal sagsbehandling. Vi skal have dygtige medarbejdere, vi skal have ordentlig faglighed, og vi skal have ledelse, der tager ansvar, og myndigheder, der følger loven i første omgang. Men det ene udelukker ikke diskussionen om det andet. Det helt grundlæggende spørgsmål er: Har borgeren i dag den rigtige mulighed for at få en myndighedsafgørelse og grundlaget for at få den prøvet uvildigt, når noget går galt? Det er det spørgsmål, ekspertgruppen også skal undersøge ordentligt.

Jeg vil også gerne bruge dagen i dag til at sige tak: Tusind tak til dem, der i dag stemmer for det her forslag. Jeg vil også rigtig gerne sige tak til mine gode kollegaer, herunder hr. Torsten Gejl fra Alternativet og fru Katrine Daugaard fra Liberal Alliance. Tak for et godt samarbejde på tværs af partier. Vi kan være uenige om meget, og der er også meget, vi kan være enige om. Mine kollegaer har også lagt meget tid i det her arbejde, og de har været meget vedholdende. Det er også det, der er så dejligt, når man fra forskellige partier kan nå til enighed om noget. Det er det, det her handler om.

Retssikkerhed burde ikke være noget, der tilhører højre eller venstre side af Folketingssalen; det handler om noget langt mere grundlæggende. Magt skal kunne kontrolleres, myndigheder skal kunne efterprøves, og borgeren skal kunne få sin sag hørt. For bag enhver sag er der et menneske: en mor, en far, et barn, et menneske med et handicap eller en familie, som måske har kæmpet i årevis. For dem er forvaltning ikke teori; det er deres liv. Og derfor er dagen i dag vigtig. Spørgsmålet er ikke, om systemet nogen sinde begår fejl – det ved vi at det gør. Spørgsmålet er: Hvad gør vi, når det sker? Tak for ordet.

Kl. 10:28

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Tak til ordføreren for Danmarksdemokraterne. Næste i talerrækken er hr. Lars Boje Mathiesen fra Borgernes Parti.

Kl. 10:28

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (BP):

Hvornår var det, det skete, at staten blev en modspiller i stedet for en medspiller? Det er jo der, vi er i dag. Jeg tror ikke, at der er en specifik skæringsdato. Jeg tror ikke, vi kan slå ned på en dato og sige: Der skete det. Men i takt med at kompleksiteten, både i samfundet, men også i den lovgivning, som vi herinde fra Folketinget sender videre ud til ministerier via bekendtgørelser, videre ud til styrelser, videre ud til kommunerne, ud til den enkelte sagsbehandler, så står vi i dag med et lovkompleks, som er så kompliceret, så omfattende, at selv for sagsbehandlere, der sidder ude i det yderste led, er det en umulighed at undgå at lave fejl. Vi kan godt skyde skylden på den enkelte faglige medarbejder, der sidder derude. De skal også træffe rigtige beslutninger, men vi skal også tage ansvar for, hvad det er for nogle arbejdsbetingelser, vi giver de mennesker, der sidder med det derude.

Derude sidder der en sagsbehandler, som måske laver en fejl. Det kan være en kommune, som laver en fejl. På den anden side sidder der en familie, som bliver ofre for det her, og som føler sig fuldstændig kørt over af systemet, hvad der kan have store konsekvenser for deres familieliv, for deres økonomi mange år frem. Alle, der har oplevet at få deres liv sat på standby igennem flere år, ved, hvordan det slider. Det slider på ægteskab. Det slider på familierelationer. Det slider på arbejdet, på kollegaerne, på alt i livet. Så ansvaret for at gøre noget ved, at vi har et system, som i dag i stor grad er blevet modspiller i stedet for medspiller, falder på det her Folketing herinde. Derfor er jeg glad for, at man tager et skridt hen imod en forvaltningsdomstol.

Da jeg startede Borgernes Parti i 2024, var en af de første ting, som kom på partiprogrammet en forvaltningsdomstol sammen med en forfatningsdomstol. Nu tager vi et skridt mod en forvaltningsdomstol – et skridt mod, at pendulet igen svinger over mod borgerrettigheder og væk fra systemet. Vi ser for mange sager, hvor skattemyndigheder, teknik- og miljømyndigheder, sociale myndigheder tromler hen over borgerne, og det, jeg ikke bryder mig om, og som nogle gange følger i halen på det her, er den form for arrogance, som kommer med systemet: Hvad bilder borgerne sig ind, at de klager? Jamen systemet er vel ufejlbarligt?

Det findes derude, og det er grotesk, når borgere kommer i klemme og vi gang på gang kan se, at når fejlen ligger i systemet, er det borgerne, som bliver anklaget. Det er borgerne, der nærmest skal undskylde for, at de faktisk står på, hvad der er deres rettigheder. Det system skal vi have gjort op med. Derfor er jeg glad for, at vi tager første skridt i dag med en undersøgelse af det. I Borgernes Parti kunne vi faktisk godt allerede gå skridtet videre. Vi er store tilhængere af den tyske model, som vi mener passer bedst til det danske samfund, og vi kunne tage nogle elementer derfra, men vi anerkender også, at der er elementer fra andre lande, som absolut kan være gavnlige. Så lad os kigge nærmere på det her.

Vi kommer til at stemme ja til det her. Det er en dejlig dag for dansk retssikkerhed og for borgernes sikkerhed i Danmark.

Kl. 10:32

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Tak til ordføreren fra Borgernes Parti. Den næste i talerrækken er ordføreren for forslagsstillerne, hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:32

(Ordfører for forslagsstillerne)

Torsten Gejl (ALT):

Kære Folketing, med vedtagelsen af det her beslutningsforslag er der en lang rejse, som er slut, og en ny rejse, der begynder. Alt tyder på, at vi i dag får vedtaget et beslutningsforslag, der pålægger regeringen at nedsætte en uafhængig ekspertgruppe, der skal undersøge muligheden for at indføre forvaltningsdomstole i Danmark og fremlægge et forslag til en konkret model for en dansk forvaltningsdomstol. Det er tredje gang, vi fremsætter forslaget i Folketinget. Første gang, der blev stemt om det, var den 1. juni 2023, hvor forslaget blev stemt ned. Anden gang havde vi flertal uden om SVM-regeringen, men der kom et valg på tværs af den endelige afstemning. Og nu står vi så her og glæder os til at få forslaget stemt igennem om lidt.

Grunden til, at jeg og Alternativet har brugt så utrolig mange kræfter på at skrive det her beslutningsforslag og på gennem årene at kæmpe for det, er, at jeg gennem mine 10 år som beskæftigelsesordfører har oplevet et utal af henvendelser og nødråb fra borgere, som var i klemme i systemet. Mange af henvendelserne har været fra danskere, som egentlig havde ret til at få ydelse og hjælp, men som ikke kunne få det, de havde ret til, fordi systemet ikke ville give dem ret. Det var kræftsige mennesker, der er blevet sendt i jobtræning, og folk, der ikke kunne få deres førtidspension, uanset hvor syge de var. Det var mennesker med handicap, der blev frataget

livsnødvendige hjælpemidler, hjemløse, der ikke fik den bolig, de havde ret til, og ulovlige tvangsfjernelser af børn.

Tusinder af sager har Ankestyrelsen sendt tilbage til kommunerne med krav om omgørelse. Nogle er sendt frem og tilbage mellem Ankestyrelsen og kommunen mange gange. Oftest har Ankestyrelsen stadfæstet kommunernes afgørelser, men der er også mange sager, hvor borgeren har fået ret. Og så har der været tusindvis af sager, hvor der direkte har været tale om ulovlige afgørelser, ikke mindst fra kommunerne. Derfor bad Socialudvalget sidste år Rigsrevisionen om at undersøge Ankestyrelsens tilsyn med og håndtering af ulovlige kommunale afgørelser. Det førte til, at Rigsrevisionen undersøgte 555 ulovlige afgørelser på socialområdet, og sagerne var udvalgt blandt mere end 1.300 ulovlige afgørelser, bare på socialområdet. Undersøgelsen endte med en hård kritik af Ankestyrelsens tilsyn og bekræftede det, som vi var mange, der vidste, nemlig at uanset hvor stor en ulovlighed en kommune har lavet i en borgers sag, og uanset hvor store konsekvenser den har haft for den pågældende, så kan kommunen allerhøjest risikere en vejledende samtale, og derfor kan den lave de samme ulovligheder i en ny borgers sag dagen efter. For selv om kommunen får at vide, at den skal ændre praksis, er der ingen opfølgning på, om den gør det.

Undersøgelsen bekræftede også, at kommunen i sine afgørelser kan se bort fra lægeerklæringer og alle andre vigtige dokumenter, som en borger måtte komme med i sin sag, og kun tage de dokumenter med i bedømmelsen af sagen, som det passer kommunen. Og for at gøre det værre: Hvis borgeren indklager afgørelsen for Ankestyrelsen, er det kommunen, der bestemmer, hvilke dokumenter fra sagen der følger med til Ankestyrelsens bedømmelse af sagen. Og så tager det i det hele taget en uendelighed i sagsbehandlingstider.

Det system har efter min mening ført til, at der er en udtalt mangel på retssikkerhed på de store velfærdsområder – på socialområdet, på beskæftigelsesområdet, på sundhedsområdet, på handicapområdet, for ikke at tale om skatteområdet eller natur-, miljø- og klimaområdet. Jeg kender ikke mange borgere, advokater, private socialrådgivere eller aktivister, som har tillid til Ankestyrelsen og til systemet, som det ser ud. Systemet er tomt for tillid. Systemet er dysfunktionelt. Der er tale om en systembrist. Der er brug for en systemforandring. Og der er et alternativ, og det er derfor, vi står her i dag. Vi bliver nødt til meget, meget seriøst at vurdere, om Danmark skal have forvaltningsdomstole, ligesom stort set alle andre EU-lande har. Det er på tide at vurdere, om vi er klogere end resten af EU, og om vi har fundet et system, der giver danskerne mere retssikkerhed, end de har i vores nabolande, eller om vi i virkeligheden har noget at lære, når vi ser på de tusinde, måske titusinde af ulovlige offentlige afgørelser, der træffes i danskernes sager.

Kl. 10:37

Så i dag slutter kampen for at få lov til at lade dygtige fagfolk undersøge muligheden for at få en forvaltningsdomstol i Danmark, altså kampen for at få lov til at lave en dansk model for en forvaltningsdomstol, som Folketinget kan stemme om. Den kamp er vundet, og det er en fantastisk fornemmelse, og det skaber håb for mange tusind danskere. Men nu starter kampen for, at det bliver et loyalt forsøg på at lave en model, som faktisk kan bruges til noget, med udgangspunkt i de mange modeller til forvaltningsdomstole, vi kan studere rundt omkring i Europa.

Det første, vi skal, er at få udpeget en ekspertgruppe, der er loyal over for opgaven. Opgaven er *ikke* at finde ud af, om der skal være en forvaltningsdomstol i Danmark. Det handler ikke om for eller imod. Opgaven er at give det allerbedste bud på, hvordan en forvaltningsdomstol kan se ud, og hvis det viser sig, at regeringen forsøger at lave en syltekrukke, der skal få idéen til at dø, så vil jeg i første omgang gøre, hvad jeg kan, for at modvirke det, og hvis det ikke lykkes, vil jeg tale med partierne, der står bag flertallet for det

her forslag, om at genfremsætte forslaget med et konkret forslag til den ekspertgruppe, der skal varetage opgaven.

Jeg er nemlig overbevist om, at alle de partier, som støtter det her beslutningsforslag, vil have en reel undersøgelse af mulighederne for at lave en forvaltningsdomstol i Danmark. Der er flere af partierne, der støtter forslaget, som vil vente med at se den færdige model, før de overhovedet beslutter sig for, om de stemmer for den. Og det er fuldstændig fair. Men jeg oplever, at alle partierne går til den her opgave med en reel nysgerrighed i forhold til at se på en model for en dansk forvaltningsdomstol. Derfor vil vi have en model, som er loyal over for opgaven. Det bliver som sagt eksperter, fagfolk og retspraktikere, der skal lave den model, så vi kender den ikke endnu, men der er allerede mange meninger om, hvad den skal kunne, og også meget modstand mod overhovedet at undersøge en model.

Her vil jeg gerne pointere, at meningen ikke er at slå socialrådgivere og sagsbehandlere i hovedet og give dem bøder. Hos Alternativet håber vi, at en forvaltningsdomstol kan sikre, at det offentlige, f.eks. kommuner, bliver dømt, hvis de begår ulovligheder, ligesom alle vi andre gør, og at danskerne dermed får erstatning, hvis de har været udsat for ulovlige afgørelser. Det vil skabe præcedens og betyde, at de samme ulovligheder ikke bliver gentaget i det kommunale system.

Der er også personer og organisationer, der fremfører, at det bliver dyrt og bureaukratisk med forvaltningsdomstole i Danmark. Jeg har ikke set dokumentation for de påstande, men jeg tror, at en forvaltningsdomstol nogenlunde kan finansieres ud fra de udgifter, man i forvejen bruger på klagesystemet, og jeg tror, det vil skabe mindre bureaukrati. Det vil vise sig, når ekspertgruppen har haft lejlighed til at gå dybt i det her. Men f.eks. skal vi, hvis vi får en forvaltningsdomstol, ikke bruge oceaner af ressourcer på at håndtere kommunernes ulovlige afgørelser, hvis det bliver muligt at forhindre mange af dem.

Jeg vil gerne sige tak til de mange partier, der støtter forslaget om at lave en model til en dansk forvaltningsdomstol, som vi kan tage stilling til i den her sal. Tak til Liberal Alliance og Danmarksdemokraterne for at være medstillere på forslaget, og tak til Dansk Folkeparti for at være medstiller, sidste gang jeg fremsatte forslaget. Tak til SF og Radikale for at stemme for forslaget de to gange, det har været fremsat, selv om de ikke kan stemme for i dag, da de er medlemmer af regeringen. Jeres støtte har været vigtig. Tak til Konservative og Venstre for at flytte sig i forhold til tidligere afstemninger og være nysgerrige i forhold til at blive klogere på en forvaltningsdomstol. Tak til Borgernes Parti og Enhedslisten for at have støttet forslaget hele vejen igennem og til vores egne folk i Alternativet for de uendelig mange timer, I har brugt på at få det her til at lykkes. Jeg håber, jeg har alle med, men vi er jo en enorm mængde af partier i Folketinget. Så tak til jer, hvis jeg måtte have glemt nogen.

Hvis jeg har læst de signaler, jeg har fået frem mod den her afstemning, så kommer der ikke til at være nogen, der stemmer imod forslaget – det bliver i hvert fald meget få – som vi i dag stemmer om, til at lave den her model til en dansk forvaltningsdomstol, som Folketinget kan tage stilling til. Det ser jeg egentlig som et meget stærkt signal til, at vi sætter et meget seriøst arbejde i gang i forhold til at undersøge muligheden for, om forvaltningsdomstole kan løse en meget nødvendig og bunden opgave, nemlig at øge retssikkerheden for den almindelige dansker.

Til allersidst vil jeg lige svare på det spørgsmål, hr. Preben Bang Henriksen stillede til fru Katrine Daugaard. I Alternativet vil vi gerne være med til at undersøge den situation, at borgeren har meget, meget få chancer mod et meget stort system og meget, meget mindre økonomi, end systemet har. Jeg ved ikke, om vi kan nå at lave noget om på det i det års tid, det vil tage at lave en forvaltningsdomstol. Om det skal være en separat undersøgelse, eller om det kan gå ind

under det her, må vi se på. Men selvfølgelig vil vi gerne undersøge det forhold, at danskerne normalt ikke har en chance, når de er oppe mod staten. Forvaltningsdomstolen er jo netop også et forsøg på at skabe et værn for den lille mand og kvinde i konflikter med staten. Tak, formand.

Kl. 10:44

Kl. 10:42

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):
Tak for det. Hr. Preben Bang Henriksen, Venstre.

Kl. 10:42

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for til hr. Torsten Gejl for hans bemærkninger omkring emnet her. [Lydudfald] ... få det indtryk, at Folketinget nu har stemt for en forvaltningsdomstol. Det indtryk kunne man specielt få ved at høre de andre talere, altså ikke så meget hr. Torsten Gejls tale, og det er jo fint. Men jeg vil bare lige bede hr. Torsten Gejl om at bekræfte, så alle er klar over det, at vi altså ikke stemmer om en forvaltningsdomstol, men at vi stemmer om at få undersøgt, hvad der er af positive og negative ting i forbindelse med en forvaltningsdomstol. Det er i hvert fald det, Venstre klart har udtrykt i betænkningen.

Kl. 10:43

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):
Ordføreren.

Kl. 10:43

Torsten Gejl (ALT):

Det vil jeg med glæde bekræfte. Hvis Alternativet i dag havde fremsat et konkret forslag til en forvaltningsdomstol, tror jeg ikke, det var kommet igennem. Vi har ikke kapaciteten til at kunne lave så stor en forandring, og det ville altså være den største forandring i dansk retspraksis siden 1919. Derfor er der nogle mennesker, som har virkelig, virkelig meget forstand på det her, som skal bruge tid på at gøre det rigtigt, ordentligt og loyalt. Og til den tid skal partierne i Folketinget så tage stilling til, hvorvidt de mener, at vi skal have den type systemforandring eller ej.

Kl. 10:43

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går vi til afstemning.

Kl. 10:44

Afstemning

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):

Vi stemmer om forslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.
Afstemningen stopper.

For stemte 57 (V, DF, LA, KF, EL, DD, ALT, BP, Cecilie Liv Hansen (UFG), Jacob Harris (UFG) og Nadja Natalie Isaksen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 52 (S, SF, M og RV).

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget og vil nu blive sendt til socialministeren.

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Lars-Christian Brask):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 6. oktober 2026, kl. 12.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Kl. 10:45

Skriftlige meddelelser fra formanden

§ 71-tilsynet har den 16. september 2026 afgivet beretning om tilsynets virksomhed i folketingsåret 2025-26.
(Beretning nr. 1).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Mødet er hævet. (Kl. 10:45).